

Flisefint

Mange av oss har beundret vakre fliser på terrasser, trapper og vegger på ferietur i Sør-Europa. Nå begynner nordmenn også å oppdage flisenes kvaliteter.

Av ifi.no

- Fliser er både dekorativt, praktisk, og holdbart om man velger riktig type og legger dem riktig, sier teknisk sjef Inge Hansen hos flisleverandøren Storeys of Lancaster AS.

Om våren og sommeren er det deilig å være mye ute. En flislagt balkong eller terrasse kan fungere som en forlengelse av stuen - et sted der du kan slappe av, lese en bok eller nyte et godt måltid sammen med familie og venner. Ikke bare er det pent - det er også lett å holde rent.

Fliser kan brukes både på balkonger, terrasser og trapper, men de vakre flisene man beundret på en terrasse i Toscana, eller i en trapp i Barcelona, er ofte ikke de som passer i et værhardt klima i Norge. Utvendig fliskledte flater er kontinuerlig utsatt for frost, fukt og temperaturbevegelser. Noen flater blir også belastet med bilkjøring. Alle disse faktorene gjør at man må være svært nøye med valg av materialer og løsninger. For å være på den sikre siden bør man velge fliser med vannopptak på under 0,5 %.

- Det viktigste man må tenke på når man velger fliser er at de er frostsikre.

Uglaserte fliser med vannopptak på under 0,5 % er 100 % sikre. Glaserte fliser med vannopptak på opp til 3 % kan brukes, men er ikke sikre under norske forhold. Hvis vannopptaket er over 3 %, kan flisene sprekke. Dessuten må man bruke lim og fugemasse som passer til formålet, forklarer Inge Hansen, teknisk sjef hos Storeys of Lancaster AS. Han understreker også at underlaget må være stabilt. Et jevnt

puss- eller betongdekke passer godt.

Unngå vann

Det er viktig å unngå vann mellom underlaget og flisene. Hvis det samler seg vann under flisene, vil flisene kunne sprenges løs når vannet fryser. Det er derfor viktig at flisene festes godt på underlaget, og at de legges med hellingslik at eventuelt vann renner ut.

Flisene kan festes på ulike måter. Liming direkte på avrettet, stabil flatesom tåler fukt, liming med tykkere limtyper eller legging på avspennings- eller drenasjematter. For å få det beste resultatet bør en sjekke underlaget nøye og snakke med fagfolk.

- Når man skal handle flis, bør man alltid snakke med en fagmann. Det er veldig lett å ende opp med feil flis og verktøy, understreker den tekniske sjefen.

Valgets kval

Det finnes mange frostsikre fliser som passer til utebruk, men det er lurt å tenke over hvilke behov de skal tilfredsstille.

- En overbygd terrasse, som aldri er våt, trenger ikke så sklisikre fliser som en terrasse uten overbygg for eksempel, opplyser Hansen. En trapp derimot bør alltid ha sklisikre fliser.

- Store fliser har vært populært ute, men nå ser vi også at flere arkitekter bruker mosaikkfliser i ulike prosjekter, sier Hansen. Her til lands får man fliser både fra Italia, Tyrkia, Spania, Portugal, Tyskland, Brasil og Kina, tillegg til de nordiske variantene.

Monica Andersson hos flisleverandøren Höganäs Byggkeramikk AS mener det bareer fantasien som setter grenser når de tekniske kravene til utefliser er oppfylt.

- Fliser er estetisk vakkert, og man har utallige valgmuligheter i forhold til farge, format og mønsterlegging. Dessuten er det vedlikeholdsfritt. Dekeramiske flisene eldes med en vakker patina, og ved riktig valg av fliser vetingen hvor gammel keramiske belegget kan bli. Gulvvarme kan brukes under flisene for eksempel i trappealtaner og rundt svømmebasseng. Fliser har mange fordeler, oppsummerer Andersson hos Höganäs Byggkeramikk AS.

Valgets kval? Tenk over egne behov, praktiske muligheter og begrensninger. Snakk med fagfolk og sett i gang, så blir det flisefint hos deg også!

10 punkter å huske på når du legger fliser ute

Legg flis om våren eller sommeren. Temperaturen i underlaget må være over fem grader, ellers fryser underlaget og limet fungerer ikke. Avklar først hvilken funksjon det flisbelagte området skal ha. For eksempel må en stor terrasse over et oppvarmet rom ha andre betingelser enn en liten balkong av betong. Velg frostsikker flis. På grunn av spesielle værforhold i Norge vil det si flis som har under 0,5 % vannopptak. Granitfliser og porselenatfliser egner seg godt fordi de er lagd av finmalt leire og tar opp lite vann. Europanormen for utefliser er 3 % vannopptak, men det holder nødvendigvis ikke i Norge. Beder for om dokumentasjon om egnethet i norsk klima. Tenk over om du trenger ekstra sklisikre fliser. Underlaget bør være stabilt. Mur - og betong - er bra. Velg lim og fugemasse som passer til utebruk. Flytelim tetter best. Unngå vann mellom underlaget og flisene, noe som oppnås med liming uten hulrom. Del store felt inn i mindre med ekspansjonsfuger. Bruk også ekspansjonsfugemasse langs alle sidekanter for å kunne ta oppbevegelser i flisene under skiftende værforhold. Snakk alltid med fagfolk

før du kjøper fliser og verktøy og setter i gangarbeidet.

Mer informasjon

www.storeys.no

www.byggkeramikkforeningen.no